

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 16. august 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 425 (Alm. del) af 26. juni 2017 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål 375 sende en tabel, der viser virkningen af "Aftale om flere år på arbejdsmarkedet" i 2030, 2035 og 2040 specificeret svarende til tabel 2 og 3 i aftaleteksten?

Svar

Med *Aftalen om flere år på arbejdsmarkedet* er der taget et stort skridt for at håndtere det såkaldte samspilsproblem, som betyder, at en stor gruppe i dag har forholdsvis begrænset økonomisk tilskyndelse til pensionsopsparing. Med målretningen af aldersopsparingen mod slutningen af arbejdslivet håndteres samspilsproblemet helt i de år, hvor det ellers er størst. Samtidig er der afsat en pulje til lavere skat på pensionsindbetalinger, som skal bidrage til at løse samspilsproblemet igennem resten af arbejdslivet. Derudover indeholder aftalen også en række elementer, der styrker tilskyndelsen til at blive længere tid på arbejdsmarkedet – fx muligheden for skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag og muligheden for hurtigere udbetaling af den udskudte (opsatte) folkepension ved beskæftigelse efter folkepensionsalderen.

I fravær af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti ville der være en risiko for, at omlægning mod aldersopsparingen vil nå et større omfang, end der som udgangspunkt er forudsat i de mellemfristede fremskrivninger (grundlaget for nedenstående provenuskøn). Hvis alternativet er en generel omfattende omlægning mod aldersopsparing under det hidtidige loft, vil der være en betydelig holdbarhedsgevinst ved den aftalte ændring af aldersopsparingen.¹ Dermed sikrer aftalen de offentlige finanser imod risici fra manglende incitament til pensionsopsparing.

Virkningen af *Aftale om Flere år på arbejdsmarkedet* på den primære saldo er en svækkelse på 0,1 mia. kr. i 2025, jf. tabel 1. Efter 2025 svækkes saldoen yderligere, primært som følge af at de pensionsmidler, der forudsættes omlagt fra fradragsberettigede pensionsordninger til aldersopsparing, gradvist kommer til udbetaling og ikke længere vil lede til aftrapning af offentlige pensionsydelse.

¹ En beskrivelse af risikoforløbet kan findes i *Det danske pensionssystem nu og i fremtiden*, Finansministeriet (2017), kapitel 5.

Den gradvist stigende svækkelse af den strukturelle saldo frem mod 2036-2040 kan således henføres til tiltaget om målretning af aldersopsparing. Virkningerne af dette tiltag skal – som nævnt – ses i lyset af, at en del af hensigten med tiltaget er at inddæmme muligheden for en generel, omfattende omlægning af pensionsopsparing fra fradragsberettigede ordninger mod aldersopsparing, som ville have ganske alvorlige konsekvenser for de offentlige finanser.

Samtidig bidrager målretningen af aldersopsparing i kombination med den pulje, der er afsat til lavere skat på pensionsindbetalinger, til en holdbar håndtering af det problem, at mange kan opleve lavt udbytte af pensionsopsparing – det såkaldte samspilsproblem. På denne måde forebygger *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* vigende opbakning til opsparingsbaserede pensionsordninger, som er afgørende for, at det samlede pensionssystem kan levere tilfredsstillende pensioner til de danske pensionister uden at belaste de offentlige finanser i meget betydeligt omfang.

Tabel 1

Oversigt over saldovirkning af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*

	2025	2026-2030	2031-2035	2036-2040
Mia. kr., 2017-niveau				
1. Målretning af aldersopsparing	2,4	1,5	0,6	-0,3
2. Pulje til håndtering af samspilsproblemet, som udmøntes i JR fase II	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
3. Pensionsudbetalingsalderen harmoniseres med efterlønsalderen				
4. Forhøjelse af udbetalingsperioden for ratepensioner med 5 år til 30 år				
5. Frivillig skattefri udbetaling af efterlønsbidrag ¹⁾	0,2	0,3	0,6	0,5
6. Mulighed for hurtigere udbetaling af opsat Pension	-0,3	-0,3	-0,2	-0,1
Virkning af tiltag 7-13	0,0	0,1	0,2	0,3
Balance²⁾	-0,1	-0,7	-1,2	-1,9

Anm.: Et positivt tal indikerer, at tiltaget styrker de offentlige finanser. Et negativt tiltag indikerer modsat, at der trækkes på det eksisterende råderum i de offentlige finanser.

- 1) Adgang til frivillig skattefri udbetaling af efterlønsbidrag skønnes udover de viste provenuer med usikkerhed at give anledning til en engangsudgift, som er neutral for den strukturelle saldo. Der er i virkningerne på den primære saldo indregnet renteudgifter af engangsudbetalingen af efterlønsbidrag i 2018 svarende til, at dette forøger gælden varigt med et tilsvarende beløb i 2017-niveau.
- 2) Balancen indregner virkningen af alle 13 tiltag. Et negativt tal indikerer, at der trækkes på det eksisterende råderum i finanspolitikken.

Det bemærkes, at saldovirkningerne er opgjort som gennemsnit af fem år, fordi tiltag vedrørende pensionssystemet udviser udsving i enkelte år, som hovedsageligt afspejler de stigninger i pensionsalderen, som efter gældende regler vil ske i kraft af levetidsindekseringen af folkepensionsalderen.

Tiltagene vedr. opstramning af optjeningskrav for fuld ret til henholdsvis folkepension, ældrecheck og førtidspension – samt harmonisering af regler for flygt-

ninges optjening af førtidspension – leverer et stigende finansieringsbidrag, i takt med at flere bliver omfattet af de nye regler, *jf. tabel 2*. Endelig er der afsat en pulje i årene 2018 til 2025, som skal gå til en målrettet indsats for at fastholde ældre medarbejdere. Puljen er tidsbegrænset og har derfor ikke provenuvirkninger efter 2025.

Tabel 2**Oversigt over saldo-virkning af tiltag 7 til 13 fra *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet***

	2025	2026-2030	2031-2035	2036-2040
Mio. kr., 2017-niveau				
7. Opstramning af opholdskrav for ret til fuld folkepension ¹⁾	6	39	90	143
8. Opstramning af opholdskrav for ret til fuld ældrecheck	0	2	4	6
9. Opstramning af opholdskrav for ret til fuld førtidspension	24	34	50	61
10. Harmonisering af regler for flygtninges optjening af førtidspension	35	48	70	92
11. Målrettet indsats for fastholdelse af ældre medarbejdere	-35	0	0	0
12. Nedsættelse af integrationsydelsen med 3 pct. ¹⁾	11	11	11	11
13. Afskaffelse af danskstillæg og indførelse af danskbonus ²⁾	-1	-1	-1	-1
Samlet virkning af tiltag 7 – 13	40	133	224	312

Anm.: Et positivt tal indikerer at tiltaget styrker de offentlige finanser. Et negativt tiltag indikerer modsat, at der trækkes på det eksisterende råderum i de offentlige finanser.

- 1) Provenuvirkningen i 2025 er opjusteret en smule i forhold til det, der fremgår af aftaleteksten.
- 2) Provenuskøn vedr. nedsættelse af integrationsydelsen samt afskaffelsen af danskstillæg og indførelse af danskbonus er beregningsteknisk lagt uændrede efter 2025. Der er ikke foretaget egentlige skøn, idet størrelsen af den fremtidige modtagergruppe er behæftet med betydelig usikkerhed.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister